

Na temelju članka 58. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN br. 87/08.) i članka 23. Statuta Ekonomsko-turističke škole, Karlovac, Školski odbor Ekonomsko-turističke škole, Karlovac, na sjednici održanoj 18.12.2008 donio je

ETIČKI KODEKS
NEPOSREDNIH NOSITELJA ODGOJNO-OBRAZOVNIH DJELATNOSTI
EKONOMSKO-TURISTIČKE ŠKOLE, KARLOVAC

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

- (1) Etički kodeks sadržava moralna načela i načela profesionalne etike kojima se u svom profesionalnom i javnom djelovanju trebaju ponašati svi radnici Ekonomsko-turističke škole, Karlovac.*
- (2) Načela Etičkog kodeksa primjenjuju se na odgovarajući način i na druge osobe koje nisu zaposlenici Škole, ali sudjeluju u radu i djelovanju Škole, ako i ukoliko se ponašanje i djelovanje tih osoba može izravno povezati sa Školom.*
- (3) Etički kodeks sastoji se od standarda ponašanja prilagođenih potrebama Škole i njenih radnika, uzimajući u obzir načela čuvanja dostojanstva i ugleda škole, nastavnika i učenika.*
- (4) Etički kodeks Škole se ostvaruje na slijedećim načelima:*
 - temeljna načela u odnosu na moralno opravdano i moralno neprihvatljivo ponašanje u radu u Školi i izvan Škole i*
 - etika pravila u nastavnom procesu u Školi.*

Članak 2.

Svrha Etičkog kodeksa je utvrditi opće etičke smjernice i postupke vezane uz njih, upozoriti na dužnosti i obveze te promicati etičke vrijednosti specifične za djelatnost Škole u najširem smislu. Promicanje etičkih vrijednosti i etičkog ponašanja u ovom kodeksu – obveza je svih radnika Škole, učenika, roditelja i ostalih zainteresiranih osoba – korisnika usluga Škole.

Članak 3.

Pojedini izrazi iz ovog Kodeksa imaju značenje:

- 1. „radnici Škole“ označava sve osobe koje rade u Školi, osobe koje izvode nastavu a nisu zaposlenici škole, neovisno o vrsti i trajanju ugovora na temelju kojeg ostvaruju prava i obveze u Školi;*
- 2. „nastavnik“ uključuje sve stručno osposobljene osobe za poučavanje i odgojno-obrazovni rad učenika, osobe koje održavaju nastavu u Školi bez obzira na stručno zvanje te na vrstu i trajanje ugovora na temelju kojeg održavaju nastavu, koristeći se suvremenim i didaktičkim strategijama u nastavi;*
- 3. „učenik“ uključuje sudionika odgojno-obrazovnog procesa koji je formalno upisan u Školu i stječe znanja, te razvija sposobnosti, vještine, navike s naglaskom na odgojne vrijednosti.*

Članak 4.

Svi učenici, roditelji i druge zainteresirane osobe za rad Škole bit će upoznati s Etičkim kodeksom i pravilima ponašanja koja imaju pravo očekivati od radnika Škole.

Članak 5.

Radnici Škole, učenici, roditelji i druge zainteresirane osobe za rad škole dužni su, u obavljanju svojih poslova, pridržavati se odredaba ovog Etičkog kodeksa.

II. TEMELJNA NAČELA I PRAVILA ETIČKOG KODEKSA ŠKOLE

Članak 6.

Škola svakom svom radniku i učeniku mora osigurati uživanje svih ljudskih prava koja se ostvaruju unutar Škole te poštovanje prava zajamčenih Ustavom i zakonima Republike Hrvatske.

Članak 7.

- (1) Svi radnici Škole, trebaju biti poštovani kao osobe u skladu sa zajamčenim pravima na život, integritet i dostojanstvo.*
- (2) Svim radnicima i učenicima Škole mora biti osigurano pravo na privatnost.*

Članak 8.

- (1) Svaki radnik Škole, učenik i njegov roditelj treba se ponašati u skladu s načelom jednakosti i pravednosti, na način koji isključuje svaku diskriminaciju, zlostavljanje, uznemiravanje ili iskorištavanje. Škola je dužna osigurati uvjete za ostvarivanje načela jednakosti i pravednosti.*
- (2) Radnici Škole ne smiju zlouporabiti svoj autoritet i ne smiju dopustiti da osobni interesi i odnosi utječu na etično i profesionalno obavljanje radnih obveza.*

Članak 9.

- (1) Od radnika Škole očekuje se da odgovorno, savjesno, profesionalno i etički ispravno ispunjavaju sve svoje obveze prema učenicima, kolegama, roditeljima i ostalim suradnicima. U svojem djelovanju radnici Škole slijede načela profesionalne izvrsnosti, objektivnosti, razboritosti, pravilnosti, dijaloga, tolerancije i humanosti.*
- (2) Obveza radnika Škole je poštivanje kriterija stručnosti i izvrsnosti te stalnog stručnog usavršavanja.*
- (3) Svi radnici Škole trebaju održavati i poticati suradnju u profesionalnim odnosima te se kloniti procjene stručnosti kolega i javnog iznošenja takvih procjena.*
- (4) Verbalna i neverbalna komunikacija radnika Škole treba biti u skladu s njihovim zadaćama i ulogom u Školi i zajednici.*

Članak 10.

- (1) Radnik škole poštuje osobnost učenika, kolega, roditelja i drugih suradnika bez obzira na rasu, vjeru, etničko podrijetlo, socijalni ili bračni status, spol i spolnu orijentaciju, invalidnost, zdravstveni status, fizički izgled, dob i političku opredijeljenost.*
- (2) Kriteriji vrednovanja i napredovanja su stručnost, sposobnost i profesionalnost te rezultati u obavljanju određene vrste poslova i zadataka.*

Članak 11.

- (1) Obveza radnika Škole je svojim ponašanjem ostvariti dobro i ugodno radno ozračje u Školi.*
- (2) Neprihvatljivo je svako neprimjereno ponašanje (uznemiravanje) prema drugoj osobi, kojemu je cilj povrijediti njezinu osobnost. Uznemiravanjem se osobito smatra svaki čin kojim se ponižava ili vrijeđa druga osoba, osobno dostojanstvo, ometa njezino obavljanje radnih zadataka ili smanjuje kvaliteta života te osobe.*
- (3) Uznemiravanjem se osobito smatra svaki čin, pojedinačan ili ponavljan, verbalni, neverbalni ili fizički, koji stvara ili pridonosi stvaranju neugodnih i neprijateljskih radnih okolnosti ili koji drugu osobu zastrašuje, vrijeđa ili ponižava.*
- (4) Neprihvatljivo je svako spolno uznemiravanje. Spolno uznemiravanje je specifičan oblik uznemiravanja koji uključuje ponavljano neželjeno upućivanje verbalnih i fizičkih prijedloga spolne naravi drugoj osobi, fizičko napastovanje, ponavljano neželjeno iznošenje šala i opaski koje su spolno obojene, uključujući referiranje na spol i spolnu orijentaciju, ruganje i ismijavanje koje je spolno obojeno, izlaganje spolno uvredljiva i uznemirujućeg materijala te zahtijevanje spolnih usluga u zamjenu za određeno djelovanje ili propuštanje s pozicije autoriteta.*
- (5) Treba izbjegavati situacije koje između radnika mogu dovesti do sukoba interesa.*
- (6) Svaki oblik uznemiravanja koje je počinio radnik Škole, učenik, roditelj ili skrbnik treba prijaviti nadležnoj instituciji.*

Članak 13.

- (1) Radnici škole i korisnici trebaju težiti objektivnosti. Radnici škole ne smiju dopustiti da predrasude bilo koje vrste utječu na njihov odnos s drugim osobama i objektivnost u radu.*
- (2) Ocjenjivanje djelatnosti i profesionalne kompetencije bilo kojeg radnika Škole treba počivati na kriterijima koji su relevantni za obavljanje djelatnosti ili profesionalne obveze.*

III. ETIČKA PRAVILA U ODGOJNO-OBRAZOVANOM RADU

Članak 14.

Svi radnici Škole koji sudjeluju u nastavnom radu imaju slijedeće dužnosti:

- 1. nastojati na postizanju i prenošenju visoke razine znanja na učenike iz svojeg područja ili predmeta;*
- 2. osigurati točnost, preciznost, reprezentativnost sadržaja područja ili predmeta i primjerenu poziciju predmeta unutar odgojno-obrazovnog programa Škole;*
- 3. nastojati da učenici što djelotvornije postignu ciljeve predmeta;*
- 4. obrađivati sve teme na otvoren, pošten i pozitivan način, a osobito teme koje učenici iz bilo kojeg razloga mogu smatrati osobito osjetljivima;*
- 5. pridonositi intelektualnom razvoju učenika unutar predmeta, poticati aktivnost učenika i njihovo kritičko i argumentirano mišljenje, te izbjegavati sve djelatnosti koje bi mogle omesti taj razvoj;*
- 6. osigurati učenicima vrednovanje njihova rada koje je valjano, otvoreno, pravedno i objektivno, te pravodobno;*
- 7. osigurati transparentnost i javnost, te objektivnost ocjenjivanja, odnosno objektivno i valjano vrednovati učenička postignuća u cilju poticanja njihova razvoja i poštujući njihovu osobnost;*
- 8. poštovati dignitet svojih kolega i u suradnji s njima raditi u interesu napredovanja svih učenika;*
- 9. uzimati u obzir mišljenje i ocjene učenika o svojoj nastavnoj kompetenciji u cilju unapređivanja kvalitete nastavnog procesa.*

Članak 15.

- (1) Učenici su dužni suzdržavati se od prepisivanja, bez obzira na oblik vrednovanja rada.*
- (2) Nastavnici ne smiju poticati na prepisivanje, omogućavati ga i tolerirati.*
- (3) Nastavnici pri izvođenju nastave i izvannastavnih aktivnosti trebaju uvažavati standarde i prava učenika. Nije prihvatljivo prisvajati rezultate rada učenika ili koristiti se njima izvan redovitog programa nastave bez odgovarajuće obavijesti roditeljima i bez izričitog pristanka učenika.*

Članak 16.

- (1) Radnici Škole ne smiju tražiti darove, poticati darivanje niti primati ikakve darove, bilo za sebe ili za drugu osobu, za koje postoji jasna pretpostavka da će posredno ili neposredno utjecati na njihovu objektivnost, ispunjavanje profesionalnih obveza te poštovanje profesionalnih prava i dužnosti.*
- (2) Obveza je djelatnika Škole otklanjati svaki pokušaj korupcije.*

IV. ODNOS PREMA KORISNICIMA USLUGA

Članak 15.

- (1) Radnici škole dužni su etički i profesionalno pružati usluge korisnicima i primarno štititi interese Škole. Radnici škole ne smiju u drugoj ustanovi ili trgovačkom društvu obavljati djelatnosti slične ili jednake djelatnostima Škole, kako ne bi došlo do sukoba interesa na štetu Škole.*
- (2) Aktivnost radnika Škole usmjerena je prema etičkom i profesionalnom pružanju usluga korisnicima i taj odnos ne smije ugroziti niti jedan drugi interes ili namjera.*
- (3) U službenoj se komunikaciji radnici Škole služe hrvatskim jezikom, razumljivim rječnikom i latiničnim pismom. U slučaju međunarodne suradnje ili zbog zahtjeva određenog posla, radnik Škole se u službenoj komunikaciji može služiti i drugim jezikom i/ili pismom.*

Članak 16.

- (1) Odnos radnika Škole prema korisnicima usluga mora biti profesionalan, nepristran i u skladu s pravilima etičkog ponašanja.*
- (2) Podaci o učenicima, roditeljima i drugim korisnicima usluga Škole smatraju se profesionalnom tajnom.*
- (3) Moguće je objaviti afirmativne podatke o učeniku, uz suglasnost roditelja.*
- (4) Radnici Škole su za vrijeme obavljanja poslova u Školi i onih u vezi s radom Škole odjeveni prema zahtjevima profesije.*

Članak 17.

- (1) Svi nastavnici Škole trebaju izbjegavati sukobe interesa (npr. obiteljski odnosi, blisko prijateljstvo, intimne veze, antagonizmi i sl.).*
- (2) Nedopustiv je svaki oblik nepotizma. Nepotizmom se smatra svako djelovanje koje srodnika određene osobe stavlja u povlašten položaj prema drugim osobama koje raspolažu jednakim ili boljim sposobnostima.*

V. JAVNI NASTUPI RADNIKA ŠKOLE

Članak 18.

U svim oblicima javnih nastupa u kojima predstavlja Školu, svaki radnik treba iznositi stajališta Škole u skladu s propisima, dobivenim ovlastima i stručnim znanjem, odredbama Etičkog kodeksa te paziti na osobni ugled i ugled Škole.

VI. TIJELA KOJA PRATE OSTVARENJE ETIČKOG KODEKSA

Članak 19.

- (1) Sva tijela Škole dužna su, svako u okvirima svoje nadležnosti, brinuti se za ostvarenje i unapređenje etičkih standarda u Školi i provedbu Etičkog kodeksa.*
- (2) Radi savjetovanja Škole u pitanjima ostvarenja Etičkog kodeksa te razvoja i primjene etičkih standarda u Školi se osniva etičko povjerenstvo.*
- (3) Etičko povjerenstvo donosi mišljenja o načelnim pitanjima kao i o usklađenosti ponašanja u konkretnim slučajevima s načelima i odredbama Etičkog kodeksa.*

Članak 20.

- (1) Etičko povjerenstvo imenuje ravnatelj uz suglasnost Nastavničkog vijeća, na rok od četiri godine.*
- (2) Etičko povjerenstvo ima tri člana. Škola može odrediti da etičko povjerenstvo ima veći broj članova, ali ne više od pet.*
- (3) Za svakog člana povjerenstva imenuje se jedan zamjenik.*
- (4) Ako se mišljenje traži u vezi s pitanjem koje se tiče ponašanja učenika ili je pitanje od neposredne važnosti za učenike, povjerenstvo se proširuje za dva člana koji se imenuju iz reda učenika.*

VII. POSTUPAK PRED ETIČKIM POVJERENSTVOM

Članak 21.

- (1) Postupak pred etičkim povjerenstvom pokreće se zahtjevom za davanje mišljenja o sukladnosti određenog djelovanja ili ponašanja s načelima i pravilima Etičkog kodeksa.*
- (2) Zahtjev za davanjem mišljenja mogu podnijeti ravnatelj Škole, Nastavničko vijeće, sindikat, Školski odbor i druga tijela Škole.*
- (3) Ako se zahtjev za davanjem mišljenja odnosi na mišljenje o sukladnosti djelovanja ili ponašanja ravnatelja Škole s načelima i pravilima Etičkog kodeksa, inicijator se može obratiti Nastavničkom vijeću koje će većinom glasova svih članova odlučiti hoće li se pokrenuti postupak pred etičkim povjerenstvom.*
- (4) Zahtjev za davanjem mišljenja mora biti određen i mora točno i precizno opisati slijedeće:*
 - načelno pitanje o kojem je riječ;*
 - konkretne okolnosti slučaja i djelovanje odnosno ponašanja za sukladnost kojih se s načelima i pravilima Etičkog kodeksa traži mišljenje.*
- (5) Uz zahtjev se mogu podnijeti i relevantne isprave i materijal, kao i navodi o odredbama Etičkog kodeksa u vezi s kojima se osobito traži mišljenje.*

Članak 22.

- (1) Nakon primitka zahtjeva predsjednik etičkog povjerenstva saziva sastanak povjerenstva u roku 15 dana od dana primitka zahtjeva.
- (2) Povjerenstvo može od podnositelja zahtjeva zatražiti dodatna razjašnjenja i obavijesti.
- (3) Ako se u zahtjevu traži mišljenje o konkretnom slučaju, povjerenstvo može zatražiti očitovanje i razjašnjenje od zainteresiranih osoba.
- (4) Ako podnositelj zahtjeva traži ispitivanje etičnosti ponašanja određenog radnika Škole, tom radniku se mora omogućiti da se izjasni o navodima i iznese svoje argumente.
- (5) Etičko povjerenstvo Škole svoje mišljenje daje isključivo na temelju navoda i podataka iz zahtjeva, priloga uz zahtjev i dodatnih razjašnjenja podnositelja zahtjeva i drugih osoba. Povjerenstvo ne provjerava navode iz zahtjeva i očitovanja niti ima istražne ovlasti utvrđivati činjenice po vlastitoj inicijativi. Ako se navodi o činjenicama iz zahtjeva i navodi o činjenicama iz očitovanja razlikuju, a o istinitosti spornih tvrdnji ne može se zaključiti iz materijala koji je podnesen u postupku, povjerenstvo će tu okolnost navesti u svom mišljenju te se ograničiti na davanje stajališta o načelnom pitanju.
- (6) Ako je u zahtjevu zatraženo mišljenje o sukladnosti određenog ponašanja s izričito navedenim odredbama Etičkog kodeksa, etičko povjerenstvo dužno je svoje mišljenje dati o sukladnosti s tim odredbama, no povjerenstvo je ovlašteno mišljenje proširiti i na sukladnost ponašanja s drugim načelima i pravilima Etičkog kodeksa.

Članak 23.

- (1) Mišljenje se donosi u pisanom obliku, u roku 30 dana od dana primitka zahtjeva. Ako je povjerenstvo zatražilo dodatna razjašnjenja i obavijesti taj se rok računa od njihova primitka, no i tada mišljenje mora biti dano najkasnije u roku 60 dana od dana primitka zahtjeva. Ovi rokovi ne teku za vrijeme godišnjih odmora i drugih razdoblja u kojima u Školi nema aktivnosti.
- (2) Mišljenje povjerenstva mora sadržavati slijedeće:
 - opis zahtjeva i pitanja o kojima je povjerenstvo raspravljalo,
 - navode o načelima i pravilima Etičkog kodeksa koje je u povodu zahtjeva povjerenstvo uzelo u obzir,
 - stajalište povjerenstva o tome je li ponašanje opisano u zahtjevu u skladu s Etičkim kodeksom ili ne,
 - razloge za mišljenje povjerenstva,
 - podatak o tome je li mišljenje doneseno jednoglasno ili ne.
- (3) Ako je mišljenjem utvrđeno da određeno ponašanje nije u skladu s načelima i pravilima Etičkog kodeksa, ono može sadržavati i:
 - ocjenu povjerenstva o stupnju nesukladnosti i težini povrede etičkih načela uzrokovane takvim ponašanjem,
 - stajalište povjerenstva o načinima na koje se moglo izbjeći nesukladnost ponašanja s Etičkim kodeksom i/ili o mjerama koje bi mogle doprinijeti da do takvih povreda u buduće ne dolazi.
- (4) Ako mišljenje nije dano jednoglasno, članovi povjerenstva koji su imali različito stajalište od većine, ovlašteni su svoja izdvojena mišljenja priložiti uz mišljenje povjerenstva.
- (5) Iznimno, ako povjerenstvo zaključi da mu na temelju zahtjeva nije moguće donijeti svoje mišljenje, da nije nadležno za davanje mišljenja ili ako iz bilo kojeg drugog razloga ne može donijeti mišljenje, predsjednik povjerenstva je dužan o tome izvijestiti podnositelja u roku 30 dana, te detaljno navesti razloge za ne donošenje mišljenja.

VIII. UPOZNAVANJE RADNIKA S ETIČKIM KODEKSOM

Članak 24.

- (1) Ravnatelj Škole, ili po njemu ovlaštena osoba, dužna je sve radnike upoznati s odredbama ovog Etičkog kodeksa.*
- (2) Radnici koji se primaju u radni odnos moraju, prije potpisivanja ugovora o radu, biti upoznati s odredbama ovog Etičkog kodeksa i potpisom potvrditi da će se istoga pridržavati.*

IX. JAVNOST ETIČKOG KODEKSA

Članak 25.

- (1) Etički kodeks se ističe na vidnom mjestu u Školi.*
- (2) Ovaj Etički kodeks objavljuje se na mrežnoj stranici Škole.*
- (3) Etički kodeks mora poznavati svaki radnik i učenik Škole.*

X. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 26.

Etičko povjerenstvo imenovat će se u roku tri mjeseca od dana stupanja na snagu Etičkog kodeksa.

Članak 27.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu danom objave na oglasnoj ploči škole.

*Klasa: 003-05/08-01/
Ur.br. 2133-45-01-08-01
Karlovac,*

PREDSJEDNICA ŠKOLSKOG ODBORA

Svijetlana Stanić, prof.